

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL ŪKIO SUBJEKTO UAB „BITĖ LIETUVA“, TURINČIO DIDELĘ ĮTAKĄ
BALSO SKAMBUČIŲ UŽBAIGIMO UAB „BITĖ LIETUVA“ VIEŠAJAME
JUDRIOJO TELEFONO RYŠIO TINKLE RINKOJE**

2005 m. rugsėjo 28 d. Nr. 1V-820
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. [69-2382](#)) 15 straipsnio 1 dalimi, 16 straipsnio 1, 3 ir 9 dalimis, 17 straipsnio 1 dalimi ir Rinkos tyrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1V-297 „Dėl Rinkos tyrimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [141-5174](#)), 24 ir 25 punktais, 2003 m. vasario 11 d. Komisijos rekomendacija dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų elektroninių ryšių srityje, reikalaujančių ex-ante reguliavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos, bei išnagrinėjęs balso skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose (pradinės paslaugos) rinkos tyrimo metu juridinių asmenų pateiktus atsakymus į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2004 m. lapkričio 11 d. raštu Nr. (25.18)-1B-3665 pateiktą balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose (pradinės paslaugos) rinkos tyrimo anketą ir atsižvelgdamas į Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo ataskaitą (toliau – Ataskaita):

1. N u s t a č i a u i r k o n s t a t u o j u:

1.1. Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinka apibrėžta, kaip nurodyta Ataskaitos 8.2.1 skyriuje, t. y. UAB „Bitė Lietuva“ teikiama balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle paslauga (toliau – balso skambučių užbaigimo paslauga) sudaro atskirą balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle (toliau – Tinkle) rinką Lietuvos Respublikoje.

1.2. Atliktas tyrimas dėl konkurencijos balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje veiksmingumo parodė, kad konkurencija atitinkamoje rinkoje nėra veiksminga, nes:

1.2.1. Išanalizavus pagrindinius kriterijus (rinkos dydį, įėjimo į rinką barjerų dydį, kainas, pirkėjo derybinę galią bei potencialios konkurencijos buvimą ar nebuvimą), kuriais remiantis sprendžiama, ar konkurencija balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje yra veiksminga, nustatyta, kad:

1.2.1.1. UAB „Bitė Lietuva“ užima 100 procentų balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkos;

1.2.1.2. įėjimo į balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinką barjerai dėl technologinių galimybių kitiems ūkio subjektams teikti balso skambučių užbaigimo paslaugą UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle nebuvimo yra absoliutūs;

1.2.1.3. skambučių užbaigimo kainos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle yra nepakankamai žemos, palyginus su mažmeninėmis skambučių kainomis UAB „Bitė Lietuva“ Tinklo viduje;

1.2.1.4. pirkėjo derybinės galios balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje nėra;

1.2.1.5. potencialios konkurencijos balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje nėra.

1.2.2. Atlikus konkurencijos balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje analizę, kaip pateikta Ataskaitos 8.2.2 skyriuje, išskirtos šios konkurencijos problemos:

1.2.2.1. UAB „Bitė Lietuva“ palaiko pernelyg aukštas skambučių užbaigimo kainas ir taiko kainų spaudimą, tuo darydama žalą galutiniams paslaugų gavėjams;

1.2.2.2. UAB „Bitė Lietuva“ savo Tinkle taiko nevienodas skambučių užbaigimo kainas pagal skambučių inicijavimo kilmę;

1.2.2.3. UAB „Bitė Lietuva“ neturi iniciatyvos suteikti prieigą kitiems ūkio subjektams, kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu, bei turi visas galimybes tokios prieigos nesuteikti.

1.3. Kaip nurodyta Ataskaitos 8.2.3 skyriuje, ūkio subjektą UAB „Bitė Lietuva“ sudaro UAB „Bitė Lietuva“.

2. P r i p a ž į s t u ūkio subjektą UAB „Bitė Lietuva“ turinčiu didelę įtaką balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje, kaip nustatyta Ataskaitos 8.2.3 skyriuje, nes:

2.1. UAB „Bitė Lietuva“ teikiamą balso skambučių užbaigimo paslaugą privalo pirkti kiti ūkio subjektai, jei skambutis yra adresuotas UAB „Bitė Lietuva“ abonentui;

2.2. UAB „Bitė Lietuva“ visiškai kontroliuoja prieigą prie savo abonentų (natūrali technologinė aplinkybė);

2.3. UAB „Bitė Lietuva“, parduodama balso skambučių užbaigimo paslaugą kitiems ūkio subjektams, nesusiduria su pirkėjo derybine galia, galinčia turėti įtakos skambučių užbaigimo kainai;

2.4. UAB „Bitė Lietuva“, parduodama balso skambučių užbaigimo paslaugą kitiems ūkio subjektams, nesusiduria su konkurencija, galinčia turėti įtakos skambučių užbaigimo kainai, kadangi UAB „Bitė Lietuva“ yra vienintelė balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugos teikėja;

2.5. UAB „Bitė Lietuva“ turi visas galimybes bei ekonominį interesą naujiems rinkos dalyviams vienašališkai nustatyti UAB „Bitė Lietuva“ teikiamos balso skambučių užbaigimo paslaugos sąlygas: kainas, kokybę, prieigos suteikimo laiką ir apriboti informaciją apie kitiems ūkio subjektams suteiktas balso skambučių užbaigimo paslaugos sąlygas;

2.6. UAB „Bitė Lietuva“ diskriminuoja kitus ūkio subjektus, taikydama skirtingas skambučių užbaigimo kainas priklausomai nuo skambučių inicijavimo kilmės;

2.7. UAB „Bitė Lietuva“ balso skambučių užbaigimo paslaugai, teikiamai kitiems ūkio subjektams UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle, nustato aukštesnes kainas, nei teikdama analogišką paslaugą sau.

3. N u s t a t a u, kad nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ privalo vykdyti šiuos įpareigojimus, kaip nurodyta Ataskaitos 8.2.4 skyriuje:

3.1. įpareigojimą suteikti prieigą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1–3, 5, 6 ir 9 punktuose. Kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo paslaugos teikimu, ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ privalo:

3.1.1. patenkinti pagrįstus kitų ūkio subjektų prašymus suteikti prieigą prie su balso skambučių užbaigimo paslaugos teikimu susijusių Tinklo elementų ir (ar) priemonių kitiems ūkio subjektams;

3.1.2. sąžiningai derėtis su kitais ūkio subjektais, prašančiais suteikti prieigą prie balso skambučių užbaigimo paslaugos;

3.1.3. nenutraukti prieigos prie jau suteiktų priemonių;

3.1.4. suteikti atvirą prieigą prie techninių sąsajų, protokolų ar kitų technologijų, kurios yra būtinos paslaugų suderinamumui ar virtualaus tinklo paslaugoms teikti;

3.1.5. suteikti prieigą prie patalpų ar kitus elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo būdus;

3.1.6. sujungti tinklus ar suteikti tinklų priemones, įskaitant galimybę sujungti tinklus ir suteikti priemones bet kuriame techniškai galimame tinklo taške;

3.1.7. ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ gali atsisakyti suteikti prieigą prie balso skambučių užbaigimo paslaugos, vienašališkai sustabdyti jos teikimą ar ją nutraukti tik tais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti Tinklo vientisumą.

3.2. Nediskriminavimo įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje. Ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ balso skambučių užbaigimo paslaugai UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle privalo taikyti technines bei kitas veiklos sąlygas tokias pačias, kokias ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ turi pats arba teikia savo

padaliniams, dukterinėms įmonėms ar bet kuriems kitiems ūkio subjektams, bei jos negali priklausyti nuo skambučių inicijavimo kilmės. Ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ taikomos skambučių užbaigimo kainos kitiems ūkio subjektams negali būti skirtingos priklausomai nuo to, kuriame kitame viešajame telefono ryšio tinkle skambutis buvo inicijuotas.

3.3. Skaidrumo įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 5 punkte bei to paties straipsnio 2 dalyje. Ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ privalo, kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo paslaugos teikimu:

3.3.1. viešai skelbti balso skambučių užbaigimo paslaugos bei su šios paslaugos teikimu susijusių paslaugų kainas, tokiu detalumu ir apimtimi, koku jos yra nustatytos tinklų sujungimo sutartyse;

3.3.2. per 30 dienų nuo šio įpareigojimo nustatymo dienos paskelbti standartinį pasiūlymą sujungti tinklus, kuris būtų pakankamai detalus, kad būtų galima sudaryti sutartis dėl balso skambučių užbaigimo paslaugos;

3.3.3. teikti ūkio subjektams, siekiantiems tinklų sujungimo, visą informaciją, būtiną tinklų sujungimui sudaryti;

3.3.4. Tarnybai pateikti visas tinklų sujungimo sutartis, įskaitant sutarčių pakeitimus ir papildymus, susijusius su prieigos prie balso skambučių užbaigimo paslaugos teikimu per 10 darbo dienų nuo šių sutarčių (taip pat ir papildymų, pakeitimų) sudarymo dienos, o sutartis, jų pakeitimus ir papildymus, sudarytus iki šio įpareigojimo nustatymo dienos, pateikti per 10 darbo dienų nuo šio įpareigojimo nustatymo dienos.

3.4. Kainų kontrolės įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje:

3.4.1. nuo dienos, einančios po dvidešimt keturių mėnesių nuo šio įpareigojimo nustatymo dienos, ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ privalo užtikrinti, kad skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kaina neviršytų Tarnybos nustatytos, ūkio subjekto, efektyviai veikiančio konkurencinėje rinkoje, kainos (kuri nustatoma kaip į ateitį orientuotų ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (angl. *Forward-looking Long Run Average Incremental Costs*) (įskaitant protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą) bei priedo bendrosioms sąnaudoms padengti suma, vadovaujantis teoriniu operatoriaus efektyvios veiklos modeliu (*Bottom up* metodu)), jei šios kainos ir faktiškai taikomos skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos skirtumas neviršys 20 procentų. Tuo atveju, jei nustatytos ūkio subjekto, efektyviai veikiančio konkurencinėje rinkoje, kainos ir faktiškai taikomos skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos skirtumas bus didesnis nei 20 procentų, ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ privalo keisti skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainą ne mažiau kaip po 20 procentų kas dvylika mėnesių nuo dienos, einančios po dvidešimt keturių mėnesių nuo šio įpareigojimo nustatymo dienos, iki tol, kol skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kaina bus lygi ūkio subjekto, efektyviai veikiančio konkurencinėje rinkoje, skambučių užbaigimo Tinkle kainai;

3.4.2. dvidešimt keturis mėnesius nuo šio įpareigojimo nustatymo dienos ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“, teikdamas balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugos gavėjams balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugą, negali taikyti blogesnių sąlygų (įskaitant ir kainas) nei tos, kurios buvo taikomos 2004 m. rugsėjo 30 d.

4. I n f o r m u o j u, kad šis įsakymas gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka ir terminais.

5. N u r o d a u šį įsakymą paskelbti „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

DIREKTORIUS

TOMAS BARAKAUSKAS